

SÜD RƏNGLİ GECƏ

(Hekayə)

Allahverdi EMİNOV

(əvvəli ötən sayımızda)

Zərbəli yerində donmuşdu, rektor-sayağı, bədənini almış tər onu yandı-rırdı. - Zərbəli təmiz oğlandır, yoldaş dekan, nəticə çıxarmağa tələsməyin. Mitinqə tək çağırmaıyb tələbələr, ha-mısının fikridir. Siz nahaqan onun boynuna qoyursuz və siyasi don ge-yindirirsiniz. Öz iradənlzle hərəkət edin. Zərbəlini institutdan qovmağı qərara alsanız, mən istefa verəcəyəm, biryol-luq buranı tərk edəcəyəm. Və ayağa durmuşdu.

Zərbəli müqəssirə tərəf addım atdı. Müstəntiqə elə gəldi, bu anlarda o, müəllimin üzərinə atılacaq, vəzifə bor-cunu şərəflə yerinə yetirəcəkdir. An-caq vaxtı yetişməmişdir. Dile tutmalı-dir, çək-sevirdən sonra. - Oturun, - de-di müstəntiq. - Bu dəfə özü ayağa qal-xdı, gözü yanırdı, salamat qalmış və-rəqi götürdü, yenə stolun üstünə qoy-du.

- İnadkar müstəntiqsiz, amma mən-fisindən. - Titrəyən əllərini cibinə apardı. Saqqalını ovuşdurdu. Zərbəli qurumuş dodağını çeynəyir, o günə qayıdırdı. - O, danışanda geniş audi-toriyaya sığmırdı. Səsi bal şirinliyində tələbələrin canına yayılırdı. - Sizi qı-namıram, - bu dəfə də "müəllim" kəl-məsini kəsdi. - Auditoriyada pedaqoqlar pələngə dönürlər. - Müstəntiq qəh-qəhə çəkdi, enli dodaqları aralandı, sanki yarasa-lar yuvasıydı, bu məməli-lər sözləri udub çölə uçuşurdular. Zərbəlinin ağı-lına haradan gəldi müqayi-sə. Və ikrahla gülümsündü.

- Vaxt ötür, yoldaş pedaqoq. Bizi gi-rinc edirsiniz. Biz xidmətdəyik, vaxtı-mız eləcə bol deyildir ki, sizinlə şiçan-pişik oynayaq.

Müqəssir özünü toxdatmağı bacar-madı və cəld irəli getdi, müstəntiq ge-ri çəkildi, şax dayandı. Qürurunu qır-mamaq üçün. Və həm də Zərbəliyə baxdı ki, mənim yanımdakı

- Rədd ol otaqdan. - Qışqırdı. Ey-nən dekanlıqda dekanın üstünə qışqır-mışdı, həmin gün onun bu hərəkəti in-stituta yayılmışdı. - Bu gün də amira-nə səs qalmışdır, haqsızlığa dözmə-yəndə beləcə cilovlanmayıır o səs. Əli-ni qaldırdı, iki barmağını qoşalaşdırdı. - Elə olmasın gözlərini ovum, əclaf, belə dərs öyrətmişlər? İşiniz-gücünüz yoxdur məgər? Cinayətkarı başlı-başı-na buraxmı-sız, onu doqquzuncu mər-təbədə axtarırsız! Di, tərk edin! Və üzünü tanımadığı adama tutdu. - Vu-run məni. Var gücünüzle. Hə, niyə durmusuz?

Zərbəli özünü itirdi, müqəssirin nə-fəsi, xırıltısı güclənirdi. Yaxınlaşdı. Əl-lərini tutdu. Onun gözlərindəki o işilti

kölgəyə bulaşmışdı. Barmaqlarını ilk dəfə idi ovcunda hiss elədi, titrəyirdi. Neçə ildi görməmişdi. - Ürəyindən ke-çirdi və özündən asılı olmadan titrə-yən barmaqlarını buraxdı. Və yenə də ovcunda sıxdı. İlahi, istiyə bənzər nə-sə bir şey bədənində qırma kimi sancıl-dı. Qollarına güc gəldi. Biləyinə keçir-diylə dəyənəyi gizlətdi.

- Sizlərə yaxşılıq düşmür, ay peda-qoq. - Müstəntiqin səsi qulaqlarına doldu. - İşə başlamaq zamanı yetişdi.

Zərbəli müstəntiqin ona çevrilmiş vücudunun bu dərəcədə yekəpər oldu-ğuna neçə vaxtda əhəmiyyət vermə-mişdi. - Eşitmirsən, yoxsa karsan? - Müstəntiq əlini kəməre atdı. - Xidməti işdəsiniz! Və sol əlini uzadıb dəyənə-yi özünə darddı. - Bəlkə?

Zərbəli əsəbi, dəyənəyi müstənti-qin əlindən ayırdı və onun başı üstünə qaldırdı. Müstəntiq bu gözlənilməz hərəkətdən sustaldı, nə-sə dodaqaltı mı-zıldadı. - Mərifətli apar özünü! - Müs-təntiq var gücüylə dəyənəkdən yapış-dı. - Kiminlə danışırısan, bəlkə bu müəllim sənin atandır, qorxudan gizlə-dirsən? - Gözləri ilə Zərbəlini yedi.

Zərbəli özüylə bacarmadı.

- Nə ixtiyarla müəllimi təhqir eləyir-sən? Ən böyük cinayətkar özünsən, bir də bu vəzifəni sənə həvalə edən-dir! Əclaf, yaramaz! Və müstəntiqin yaxasından yapışıb qapıya sarı darddı. Qapı bir zərbədən açıldı və dəhliz gö-ründü. Müstəntiq qarşı divara dəyib çömbəldi. - Baxar! Qudurmusan? - Qışqırdı.

Zərbəli cəld dəhlizə atıldı, müstənti-qin boğazından yapışdı, qaldırdı, sifə-tinə tūpürdü: - Əclaf mənəm, sənsən - dəyənəyin gücü ilə yalan etiraf-ları yazdırırıq, ailələri yetim qoyuruq, kar-yera uçun! Nədir o müəllimin günahı? Söylə, əclaf! Söylə! Bax, beləcə otur, taxtabiti kimi tapdalayacağam səni. Təpik səsi dəhlizdə sürünürdü. Bir-ne-çə dəmir qapılar dərhal açıldı. Zərbəli-ni dövrəyə aldılar, üzəşşığı darddılar.

Zərbəli siqareti üzəşşığı to-lazladı. Siqaret havanı cızdı, qopmuş ulduz-larsayağı şöləsini itirdi: filan yerdə olacaqdı. Cəmi bir gün aman vermiş-dilər. Bir gün...

Otağa girdi. Pəncərənin tül örtüyü-nü dürməklədi. İşıq süzülürdü. Saat iş-ləyirdi. Qızları yatırdı.

Səhər açılırdı. Süd rəngli bu səhə-rin işığı içərinin qaranlığını əridirdi. Zərbəli özündə bir təskinlik duydu, elə bil bu neçə saati oyaq qalmamışdı. Görəsən "müqəssir" onu sə-sindən ta-nımışdı mı?

Sifətinə təbəssüm qondu Zərbəli-nin. Əlini boynunun altında daraqladı. Gözləri pəncərədən süzülən süd rəng-li işıqda nəyisə axtarırdı.